

Sygn. akt III KO 30/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

w sprawie **Ł. K.** i innych

oskarżonych z art. 246 k.k. w zw. z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 czerwca 2019 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w O. z dnia 11 marca 2019 r., sygn. akt II K [...],

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w O. wydał w dniu 11 marca 2019 r. postanowienie zawierające skierowany do Sądu Najwyższego wniosek o przekazanie sprawy Ł. K. i 16 innych oskarżonych do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sąd powołał się w nim na aspekt dobra wymiaru sprawiedliwości w postaci zagrożenia dla rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie.

W postanowieniu sądu występującego o przekazanie sprawy podkreślono, że kluczowymi dowodami w sprawie są materiały uzyskane w toku kontroli operacyjnej w postaci zapisów audio i wideo. Są to materiały opatrzone klauzulą „poufne”. Warunki lokalowe i techniczne Sądu Rejonowego w O. uniemożliwiają zdaniem tego sądu sprawne przeprowadzenie procesu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Bezsporne jest, że przepis art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy. Przewiduje bowiem odstępstwo od ustawowych reguł określenia właściwości miejscowej sądu. Stąd też jego zastosowanie może nastąpić tylko wtedy, gdy zaistniałe w sprawie okoliczności jednoznacznie świadczą o tym, że jej pozostawienie do rozpoznania sądowi miejscowo właściwemu byłoby sprzeczne z dobrem wymiaru sprawiedliwości. Takimi okolicznościami mogą zaś być tego rodzaju sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie (nawet w istocie mylne, jakkolwiek powzięte w oparciu o racjonalne przesłanki) o braku warunków do rozpoznania danej sprawy w sposób w pełni obiektywny (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 1995 r., III KO 34/95, OSNKW 1995, nr 9-10, poz. 68; z dnia 10 grudnia 1999 r., III KO 98/99, Prok. i Pr. 2000, z. 3 poz. 7; z dnia 21 października 2008 r., IV KO 116/08, R-OSNKW 2008, poz. 2072; z dnia 13 listopada 2008 r., IV KO 130/08, R-OSNKW 2008, poz. 2280). Inne powody przekazania sprawy mogą być podyktowane stanem zdrowia oskarżonego, który może brać udział w rozprawie w pobliżu swego miejsca zamieszkania, a nie może tego uczynić w sądzie miejscowo właściwym i sytuacja taka ma charakter nieprzemijający lub długotrwały.

Przesłanki takie nie zaistniały jednak w niniejszej sprawie. Sąd Najwyższy kilkakrotnie podkreślał, że podstawy przekazania nie mogą stanowić problemy o charakterze organizacyjnym. W uzasadnieniu postanowienia Sądu Rejonowego w O. wskazano orzeczenia Sądu Najwyższego, które tego dotyczyły. W uzasadnieniu tym podniesiono także, że żaden sąd z obszaru apelacji [...] nie spełnia obecnie wymogów pozwalających na sprawne rozpoznanie przedmiotowej sprawy. Jest to niewątpliwie sprawa wymagająca dużego nakładu pracy i specyficznych rozwiązań organizacyjnych, które należy podjąć w Sądzie w O., ale należałoby je podjąć także w szeregu innych sądów równorzędnych. Brak jednocześnie podstaw do przyjęcia założenia, że podobne sprawy mogą być rozpoznawane tylko w wyodrębnionych sądach. Gdyby zresztą kierować podobne sprawy do jednego czy nawet kilku przygotowanych do tego jednostek (co można ewentualnie postulować, bo takich właściwie nie ma) to brak jest gwarancji, że powodowałoby to rozpoznanie tych spraw w rozsądnych terminach. W każdym bowiem sądzie rejonowym rozpoznanie tego typu sprawy stanowi wyzwanie

organizacyjne. W obecnych realiach kierownictwo Sądu w O. przy pomocy Sądu Okręgowego podjąć powinno starania o zapewnienie optymalnych ze względu na obiektywne możliwości warunków do rozpoznania przedmiotowej sprawy.

Wyjątkowy w swej istocie przepis art. 37 k.p.k. nie powinien być traktowany jako podstawa do podejmowania prób przekazania innemu sądowi spraw o dużym stopniu uciążliwości, czy z innych względów kłopotliwych. W czasie sprawowania urzędu sędziego konieczna jest umiejętność sprostania różnym wyzwaniom. Sytuacje tego rodzaju zdarzają się zresztą coraz częściej w różnych sądach.

Z powyższych względów, kierując się także zakazem rozszerzającej wykładni przepisu o charakterze wyjątkowym, jakim jest art. 37 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł, jak w części dyspozytywnej postanowienia.